

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานทางด้านคอมพิวเตอร์ ลักษณะโปรแกรมทางบัญชี การปฏิบัติงาน และบุคลากรของธุรกิจต่างๆที่นำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานบัญชี โดยแบ่งตามกลุ่มธุรกิจเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธุรกิจให้บริการ กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม และกลุ่มธุรกิจพาณิชย์กรรม

1. วิธีการศึกษาและเก็บข้อมูล

1.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

(1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source Data) โดยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้จัดทำบัญชีของธุรกิจที่มีการใช้คอมพิวเตอร์ในทางบัญชี ซึ่งก่อนที่จะมีการเก็บข้อมูลจริงนั้นได้มีการทดสอบแบบสอบถามก่อน เพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด หลังจากนั้นจึงออกสนามทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยแยกตามกลุ่มธุรกิจจำนวน 196 ราย

(2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Source Data) ศึกษาจากรายงาน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานใช้เป็นแนวทางในการวิจัย

1.2 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ องค์กรธุรกิจต่างๆในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีการนำเอาคอมพิวเตอร์มาใช้ในงานบัญชีโดยแบ่งประชากรตามลักษณะธุรกิจ²² ดังนี้

- ธุรกิจอุตสาหกรรม	5,865 แห่ง
- ธุรกิจพาณิชย์กรรม	7,358 แห่ง
- ธุรกิจบริการ	<u>10,772</u> แห่ง
รวมทั้งสิ้น	23,995 แห่ง

²² รายงานสถานการณ์ธุรกิจขนาดย่อมในประเทศไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม 2542.

1.3 วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงได้คำนวณจำนวนตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีที่สุดที่สุดของประชากร จากการใช้สูตรการคำนวณจำนวนตัวอย่าง²³ โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนจากค่าจริงประมาณ 7% ($e=0.07$) เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่เหมาะสมตามงบประมาณ และให้สัดส่วนของประชากรที่สนใจในกรณีไม่ทราบค่าเท่ากับ 50% ($p=0.50$) เพื่อให้ได้ตัวอย่างมากที่สุด

$$n = z^2 p(1-p) / e^2$$

โดยที่ n = จำนวนตัวอย่าง

p = สัดส่วนของประชากรที่สนใจในกรณีไม่ทราบให้เท่ากับ 0.5

z = ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนด ในที่นี้กำหนดเท่ากับ 1.96 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

e = ความคลาดเคลื่อนของการคำนวณที่ยอมให้เกิดได้เท่ากับ 0.07

เมื่อแทนค่าสูตรจะได้

$$n = (1.96^2) 0.5 (1-0.5) / (0.07^2)$$

$$n = 196$$

จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ 196 ตัวอย่าง และเนื่องจากลักษณะของธุรกิจแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนั้นการคำนวณจำนวนตัวอย่างที่เหมาะสมจึงใช้วิธีการเทียบสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)²⁴

ประเภทธุรกิจ	ประชากร	สัดส่วน	จำนวนตัวอย่าง
ธุรกิจอุตสาหกรรม	5,865	24.44	48
ธุรกิจพาณิชย์กรรม	7,358	30.66	60
ธุรกิจบริการ	10,772	44.89	88
รวม	23,995	100.00	196

²³ ศิริชัย พงษ์วิชัย, การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์.(กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539), หน้า 135.

²⁴ ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์, ทฤษฎีและเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง. (สำนักพิมพ์ โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์, 2538), หน้า 227.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนววัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อเก็บข้อมูลของประชาชน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ แยกตามกลุ่มธุรกิจ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มธุรกิจให้บริการ กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรม และกลุ่มธุรกิจพาณิชย์กรรม จำนวน 196 ราย ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในธุรกิจ

ส่วนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ในทางบัญชีของผู้ทำบัญชี

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่แบ่งตามลักษณะธุรกิจดังนี้

- ธุรกิจพาณิชย์กรรม ได้แก่ ร้านขายรถยนต์ ร้านขายรถจักรยานยนต์ ร้านขายแอร์ ปิมน้ำมัน ร้านขายหนังสือ ร้านขายโทรศัพท์และอุปกรณ์ ซุปเปอร์มาเก็ต ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายอุปกรณ์ไฟฟ้า ร้านอุปกรณ์เครื่องเขียน ธุรกิจเอ็กพอร์ตอิมพอร์ต ฯลฯ
- ธุรกิจบริการ ได้แก่ โรงแรม สถาบันการเงินต่างๆ ธุรกิจรับปรึกษาด้านการเงิน สำนักงานทำบัญชี ธุรกิจให้เช่ารถ โรงพยาบาล ธุรกิจประกันต่างๆ ธุรกิจรับออกแบบบ้าน ธุรกิจรับซ่อมแซมคอมพิวเตอร์ ฯลฯ
- ธุรกิจอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตเส้นก๋วยเตี๋ยว อุตสาหกรรมผลิตเซรามิก โรงเลื่อยไม้ ธุรกิจท่องเที่ยว สถาบันเสริมความงาม อุตสาหกรรมผลิตน้ำดื่ม อุตสาหกรรมผลิตไอศกรีม อุตสาหกรรมผลิตเครื่องหนัง อุตสาหกรรมผลิตแหวนม อุตสาหกรรมผลิตกระดาษ ฯลฯ

ทำการเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามจากธุรกิจต่างๆ แล้วรับแบบสอบถามกลับทันที โดยจะทำการรวบรวมข้อมูลตามขนาดของตัวอย่าง จำนวน 196 ชุด

4. การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้คอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เป็นการอธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ เช่นการนำเสนอเป็นตาราง ร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequencies)

5. ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาหัวข้อดังกล่าวนี้จะใช้ระยะเวลาประมาณ 7 เดือน
ระหว่างเดือน กันยายน 2543 – มีนาคม 2544 โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอน	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1.	ศึกษาหาข้อมูล จัดทำโครงการ	→	→					
2.	ออกแบบสอบถามและทดสอบ			→	→			
3.	ดำเนินการเก็บข้อมูล					→		
4.	ประมวลผลและวิเคราะห์						→	
5.	สรุปและจัดทำรายงาน							→